

Посилено відповідальність за корупційні діяння

В Україні прийнято два важливі закони для посилення боротьби з корупцією. Закони № 4111-IX (Законопроект № 11443) та № 4112-IX (Законопроект № 10319), ухвалені Верховною Радою 4 грудня 2024 року, запроваджують суворіші покарання за корупцію, включаючи кримінальну відповідальність для компаній та податкові наслідки за неетичні практики. Нові заходи включають більші штрафи, конфіскацію майна та суворіші податкові правила для боротьби з хабарництвом та фінансовими злочинами.

Детальніше про нововведення читайте далі

Закон № 4111-IX удосконалює механізми притягнення юридичних осіб до відповідальності за корупційні злочини, такі як відмивання коштів, пропозиція або надання неправомірної вигоди, зловживання впливом. Закон № 4111-IX набув чинності 26 грудня 2024 року.

Основні новели

Підстави відповідальності:

- Злочини, вчинені засновниками, уповноваженими особами чи бенефіціарами компанії в інтересах юридичної особи.
- Невиконання обов'язків із запобігання корупції чи недостатній нагляд за працівниками, що спричинило злочини.

Штрафи:

- За нетяжкі злочини: 170 тис. – 340 тис. грн
- За тяжкі: 340 тис. – 34 млн. грн
- За особливо тяжкі: 1,275 млн. – 127,5 млн. грн

Спеціальна конфіскація:

- Майно, отримане від злочину, використане для його фінансування або є доходом від злочину, може бути вилучене.
- Конфісковане майно переходить у власність держави, якщо законного власника не встановлено.

Звільнення від відповідальності:

За строком давності:

5 років

для нетяжких злочинів

10 років

для тяжких злочинів

15 років

для особливо тяжких злочинів

Тимчасові обмеження на діяльність юридичних осіб:

Такі обмеження охоплюють, зокрема,

- заборону на участь у публічних та оборонних закупівлях,
- заборону приватизації,
- заборону виробляти та розповсюджувати рекламу про власну діяльність.

Обмеження діяльності компанії як захід забезпечення у кримінальному провадженні:

Обмеження можуть застосовуватися щодо діяльності, пов'язаної з:

- внесенням змін до установчих документів компанії;
- вчиненням значних господарських зобов'язань (правочинів);
- розпорядженням активами компанії;
- припиненням компанії.

Обмеження можуть бути застосовані до компанії у разі наявності “достатніх підстав вважати”, що від імені компанії або в її інтересах можуть вчинятися дії, щоб уникнути відповідальності або перешкоджати кримінальному провадженню. Однак, сам Закон № 4111-IX не містить положень, які б запобігали зловживанням з боку правоохоронних органів, що створює ризики непрямого тиску на здійснення компанією своєї діяльності.

Разом з тим, будь-яке обмеження діяльності компанії може негативно вплинути на її ділову репутацію та призвести до втрати довіри партнерів, клієнтів та інвесторів,

Закон № 4112-IX, спрямований на боротьбу з підкупом службових осіб (в тому числі службових іноземних осіб). Закон № 4112-IX набуває чинності у березні 2025 року.

ОСНОВНІ НОВЕЛИ

Обмеження податкових пільг:

- Заборона обліку витрат та застосування пільгових умов оподаткування при здійсненні операцій з метою надання неправомірної вигоди;
- Платники податку на прибуток, приватні підприємці на загальній системі оподаткування та особи, які провадять незалежну професійну діяльність не враховують у податковому обліку витрати за такими операціями;
- Резиденти Дія Сіті включають такі операції до об'єкта оподаткування із застосуванням базової ставки 18%;
- Неприбуткові організації, у випадку здійснення таких операцій, виключаються з Реєстру неприбуткових установ та організацій із нарахуванням податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств та штрафів.

Контроль і повідомлення:

- Податкові органи повідомляють НАБУ і платника податків про обставини (факти), що свідчать про здійснення платниками податків операцій з метою надання неправомірної вигоди.
- У разі встановлення зазначених фактів платник податків має право самостійно відкоригувати податкові зобов'язання із застосуванням штрафних санкцій, що є нижчими, порівняно з тими, які застосовують податкові органи за результатами перевірок.

Перевірки:

- Позапланові перевірки призначаються у разі винесення судового вироку про надання неправомірної вигоди.
- Такі перевірки проводяться без дотримання строку давності, та незалежно від того, чи проводилися документальні перевірки такого платника податків раніше.

Готові відповіді на ваші питання:

Олександр Мартиненко

Партнер

olexander.martinenko@kinstellar.com

Данило Волковецький

Керуючий юрист

danylo.volkovetskyi@kinstellar.com

Людмила Джурилюк

Керуюча юристка

lyudmyla.dzhurylyuk@kinstellar.com

Тетяна Кольга

Старша юристка

tetiana.kolha@kinstellar.com

Вищезазначене не є юридичною консультацією і не створює відносин "юрист-клієнт" між Kinstellar та будь-яким одержувачем. Цей матеріал призначений виключно для маркетингових цілей. Він не може бути переданий будь-якій іншій особі або опублікований у будь-який спосіб без нашої згоди. Ми не несемо відповідальності за зміст цього документу, однак він може бути використаний будь-яким одержувачем.